

המערכה הסתיימה. השימועון נשאר

כל זה מובן לרבים מחברי ההסתדרות. רות. אם לא בצורה ברורה, מפורטת, מודעת - הרי בצורה עמומה, מעורפלת, מתחת לסף ההכרה.

הם קוראים על מאבקיו של לך ואלסה בפולין, ומרגישים כי הוא לוחם נגד מצב הדומה מאוד למצב הקיים בישראל, חרף ההבדלים הפוליטיים, האידיאולוגיים, הגיי-אוגרפיים.

אילו היו משבצים את ירוחם משל, שימועון פרס ומנחם בגין במיפלגה הקומוניסטית הפולנית ר' כאיגוד המיקצועי הפולני, לא היה איש מבחין בהבדל. (שיבוצו של דויד לוי היה, בוודאי, קשה יותר - אבל רק כיגוד קשויי-השפה.)

מדי פעם מתמרדים ציבורי עובדים נגד המצב הזה. יש שביחה פראית, הפגנה עדתית, סיכסוך-עבודה בלתי-מבוקר. אך ההסתדרות מאומנת היטב בטיפול בתקי לות אלה. היא משחדת מנהיג פה, קונה עסקן עדתי שם, מאיימת על פעיל ערבי,

נואמת כמה נאומים חוצבי-לבות, זורקת כמה פירוים לציבור פעלחני - והכל חוזר על מקומו בשלום. מי זוכר את מרד הימאים? את פור עלי נמלא-שדוד? את ואדי-סליב והפי גנות הפנתרים? אין מה לדאוג. לא יהיה לך ואי לפה ישראל, אין "פולידריות". לפחות לא בעתיד הקרוב.

שום כך לא הרגישו ראשי המיפ לגות בשום צורך לדבר על הבעיות האמיתיות. איך לחלק את ההכנסה הלאומית? מה מגיע לעובדים, ומה יש לתבוע מהם? איך להחזיר לאגודות המיקצועיות מינימום של דמוקרטיה? איך להנהיג בארץ דמוקרטיה עשיתית - נושא המעסיק את מיטב המוחות בעולם המערבי? איך לשחרר את ההסתדרות מטבעת-החנק של חברת העובדים - ואיך להחזיר את מיפעליה לשליטת ציבור-העובדים, כדי שישירת את האינטרסים אשר למענם הוקמו? מה מקומה של ההסתדרות בחברה הישראלית ובמערכת-הכוחות של המישטר הקיים? אפשר היה להתווכח על נושאים אלה ודומים. אפשר היה לעשות זאת בחסרה שקטה או בסיסמות קולניות, בסיגנון ברי טי אופק או בסיגנון ישראלי פרוע.

אך איש לא היה מעוניין בכך, מולכד כמה מיפעליות קטנות, שי חסרים להן הכוח והאמצעים לכך. ובאמת - מדוע לדבר על כך, כשכלי כך נוח לראשי כל המיפלגות במצב ה- נוכחי?

והי האמת הפשוטה - והיא חשובה לאין שיעור יותר מתוצאות הבחירות, התלויות במצבירות ציבוריים וחולפים. אפשר היה להתייחס אל המאבק בין המערך והליכוד כאל התחרות בין הפועל ומכבי? בידיעה שיש בעצם אין כימעט הבדל בין שתי הקבוצות. ירוחם משל דויד לוי - חד הם. מש לוי.

ה"נחסך" בצורה זו אינו מופעל לטובת הכלל, לטובת המדינה. הוא עובר, פשוט, לכיסם של אחרים - בעלי-ההון, אילי ההון-השחור, המתעשרים, שחקני הבורסה. אלה מזינים את האינפלציה ו- הורסים את תשתית הכלכלה הי- לאומית.

והי כל התורה על רגל אחת.

כך עוד שלט המערך, בגילגוליו השונים, במדינה אשר ינהלו להסביר תופעה זו בכך שההסתדרות משועבדת למיפלגה השלטת.

במצב כזה אכן הופכת ההסתדרות ל- מעין מישטר-עבודה. תפקידה הוא להוריד לעובדים את הראש ולהכניע אותם למדיניות הכלכלית הנקבעת על-ידי ה- ממשלה. ששריה הם חבריה-למיפלגה של ראשי ההסתדרות.

אך הנה הגיע הליכוד לשימועון, והמצב לא השתנה.

למרות שהיה למערך רוב מוחלט במוסד דות ההסתדרות בארבע השנים האחרונות, לא נאבקה ההסתדרות במדיניות ה- ממשלה. היא המשיכה לשתף עימה פעולה, תוך הצגת כמה הצגות-ראווה חלושות של התנגדות.

כאשר יחזור המערך לשימועון במדינה - אם יחזור - לא יש-

שולמית אלוני, החביבה התורנית של אמצעי-התיקשורת, פשוט לא השתתפה. מתוך זהירות הראויה לציון התחבאה מ- אחורי הסינר של המערך, שחילק את המרונתיה על חשבוננו, במסגרת התע- מולה שלו.

רשימה האומרת שאין לה משהו עצ- מאי לאמר על נושאים הכוללים 80% מן החיים הלאומיים - כל המיגזרים הכלכליים והסוציאליים - האם יש לה ביכלל זכות-קיום?

אחרי שאמרה שגם בענייני מידע, חמה-זשום היא מזדהה, בעצם, עם מיפעלגת-העבודה, מה נותר?

גם הגברת השניה - גאולה כהן - התחבאה ליתר זהירות עד עבור זעם. התחיה הלאומית אינה כוללת, כנראה, את פירותיו של האדם העובד ואת טיב ה- חברה, את חלוקת ההכנסה הלאומית ואת חלוקת הנטל הלאומי.

שינוי תבעה שינוי. הידד! איזה שי- נוי? ובכן, המממ... המממ... המממ.

שלי שמה את הדגש על נקודה חשובה אחת - שירוחם משל לא ילחם נגד שימ- עון פרס - אך קשה לאמר כי הזדקפה בבחירות אלה במלוא קומתה הרעיונית, הפוליטית והתרבותית.

לקטנים לא היה כסף אלא כדי לציין. הגדולים לא רצו אף לציין. הבוחרים הגיבו כפיהוק, ובצדק.

תזעזועי

תנה המצב. הוא רק יחמיר. אם כן, מהי הסיבה המהותית למצב זה?

חברי ההסתדרות שהטריחו את עצמם אל הקלפיות בחרו, כך היה נד- מה להם, במוסדות אשר ינהלו את ה- מדיניות המיקצועית, אך הם בחרו, בעי קר, את הנהלת הקונצרן הכלכלי האדיר הקרוי חברת העובדים.

חברה זו קמה, לפני שנים, כדי לסייע לעובדים במאבק על האינטרסים שלהם. מה הקשר בין המציאות ובין חזון זה?

בנק הפועלים אינו משלם ריבית גבוהה יותר לחברי ההסתדרות, ואינו תובע רי- בית נמוכה יותר מחבריה-ההסתדרות. עצם הרעיון נראה כתימהוני. מה פתאום? מדוע יהיה הבדל בין בנק הפועלים ובין בנק לאומי או בנק דיסקונט? הרי גדלנו עם הבנק, והבנק תובק כיום את כדור-הארץ! האמת היא שאין כל הבדל בין בנק זה או אחר, וגם לא בין מיפעל זה או אחר. אין הבדל בין כור וכלל, בין שיוון עובדים ושיוון מנהלים, בין סוגל בונה ובין האבא של אמנון רובינשטיין.

אין הבדל מבחינת הפעולה הכלכלית (תרוויח כמה שאתה יכול!) והמטרה (להרוויח יותר), בין השקפת-העולם של המנהלים (קאפיטליזם מן רווחים וסוציאלי- ליוזם של דרישות מן הממשלה) ורמת- המחיה שלהם (סביון, רמת-אביב ובנוי- תהן).

יש רק הבדל אחד: השליטים של חברת העובדים מנהלים גם את האיי- גוד המיקצועי. הם יכולים להכתוב לעובד דים, באמצעות המוסדות של ההסתדרות, את שכרה-עבודה והתנאים הסוציאליים. לא נציגי-העובדים מכתובים ל- מנהלי "כור", איזה שכר לשלם ל- עובדיהם. מנהלי "כור", הם המכי- תיבים לעובדים איזה שכר לדרוש כמשק כלום.

האם ייפלא כי בשם ה"אחריות הלא-ר מית" מסכימה ההסתדרות, תמיד-תמיה, שיש להטיל פיקוח על שכרה-עבודה, בעוד שאין מוטל פיקוח על ריווחי-הבורסה, על הכנסות-מרכוש ועל הדיווידנדות? הייפלא כי ההסתדרות היתה במשך שנים שותפה מלאה לקשרי-ההשתקה לגבי קיום ההון השחור במשק, ולא נקטה מעולם ביוזמה כלשהי לתפיסתו?

כאשר מתייחסים אל עם שגם כאל נער דבילי, איך יגיב?

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ היא תופעה, שאין לה את ורע בעולם. לפי התפיסה הליברלית הקלאסית, ה- עובדים מוכיחים "סחורה" - כוח-עבודה. יש להם הזכות להילחם על מחירה של סחורה זו, כפי שעושים כל מי שמוכרים סחורה במשק - בעלי-ההון, התעשיינים, הסוחרים. כדי לנהל מאבק זה ביעילות, קיימים אירגוני-העובדים, נציגי העובדים לפי התפיסה הסוציאליסטית הקלאסית (לא זו הקיימת בפולין או בבריטניה-המועצות) אמצעי-הייצור צריכים להיות שייכים ל- חברה, שבה שולט ממדח-הפועלים. אירגו- ניה-העובדים מייצגים את העובדים כלפי המוסדות של החברה, כדי שפירות המשק יגיעו קודם כל לעובדים המייצרים אותם. אפילו לפי התורה הפאשיסטית (ה"קור- פורטיבית"), הרוגלת בבוררות-חיובה, ה- מדינה היא הבורר - ואילו אירגוני העוב- דים והמעבידים מייצגים באמונה את ציבוריהם כלפי הבורר.

ואילו ההסתדרות מכהנת עתה בתפקיד שונה לגמרי. היא הבורר.

כאשר פורץ סיכסוך-עבודה בין העוב- דים והמעבידים, מופיעה בשלב מסוים ההסתדרות, מנסה לפשר בין הצדדים, ל- תווך.

לתווך בין מי? בין חבריה ובין הצד השני.

לכאורה, זה מזור מאוד. כאשר צד במישפט שוכר לו עורך-דין, אין הוא מצ- פה לכן ששור-הדין שלו יופיע כ"מתווך" ניטרלי בינו ובין הצד שכנגד. תפקידו של עורך-הדין הוא לייצג בכל כוחו את ה- לקוח שלו. המישפט מוכרע בהאבקת של עורכי-הדין של שני הצדדים, כאשר ה- שופט שומע את שניהם ופוסק את הדין.

המצב בארץ הוא שאין נציג לעובדים - מילכד, במיקרה הטוב ביותר, ועדי-העובדים שנבחר עלי- ידם במישרון. ההסתדרות עומדת באיזשהו מקום כאמצע, אם לא כבר השני.

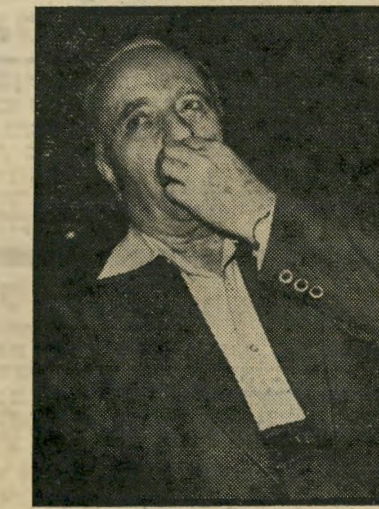
צד שאינו מייצג כראוי במאבק, מפ- סיד בו, ואכן, חלקם של העובדים ב- הכנסה הלאומית יורד בהתמדה. הכסף

ליון זה יופיע אחרי תום הבחירות בהסתדרות. משום כך לא יהיו דברי אלה חשודים, חלילה, כתעמולת-בחירות. תעמולת-הבחירות הסתיימה. הכרזה ה- אחרונה הודבקה. מה נותר? שימ מורן.

שום-מה אין איש חש במשמעותו של מחדל זה.

ההסתדרות מקיפה יותר ממחצית ה- אוכלוסייה במדינה. היא עוסקת בעניינים הנוגעים במישרון לכל שכיר בישראל, ובעקיפין לכל אדם במדינה - שכיר ועצמאי, עובד ומעביד, ימני ושמאלי, גבר ואשה, אשכנזי וספרדי, יהודי וערבי.

מעשיה ומחלליה של ההסתדרות קובעים במידה רבה את כל תיפי קוד המשק וטיב הרווחה, את חלוי קת ההכנסות ורמת-המחיה של כל אדם. יש לכך השפעה על ה-

עדיה ועל הירידה, על החוסן ה- לאומי ועל התשתית הביטחונית. והנה, מה נאמר במערכת-הבחירות ה- ואת? לא כלום.

המערך הסתפק באמירה שירוחם משל הוא איש טוב. טוב למה? בחדרי-חדרים דובר בגלוי על כך שירוחם ישל כלל לא יכתן כמות של ההסתדרות, אלא מעט- מעט את עצמו לממשלה. במקומו יבוא אדם שהובלט אך מעט במערכת-הבחירות.

אם כן, יש בכך אותה גניבת-ידעת ו- הונאה ציבורית שבה התחייב בשעתו יצחק בן-אהרון, כאשר התייצב כראש המערך במלימת-הבחירות בהסתדרות ותבע ל- עצמו אמון אישי - ולמחרת הבחירות התפרסם מהפקידו והעביר את ההנות כולה לירוחם משל.

אך מעבר לתרמית זו - מה אמר המערך, הוא מצפה לחזור לשלטון ב- מדינה. מה יהיה מקומה של ההסתדרות במדינה שבה תכהן ממשלה של מיפלגת- העבודה? האם תהווה אופוזיציה, קבוצת- לחץ, סוכנת חשאית או סוכנת גלוייה? והיא התוכנית הכלכלית והחברתית של סיעת המערך בממשלה ו/או בהסתדרות? על כך לא נאמר דבר. אף-לא מילה אחת. דבריה-מערך לא היה וזלא נכרא, כי אם משל היה.

מוד תופעה זו של המערך, התופעה של הליכוד. מה אמר הוא? הוא אמר שפלוני - קאריקטורה של עסקנציק - הוא "איש חזק".

נניח, אז מה? חזק לשם מה? לטובת מה?

נגד מי? נגד מה? על כך לא אמר הליכוד אף לא מילה אחת. הוא אף לא ניסה להעמיד פנים שיש לו מה לאמר, כלום.

אפס מהדרד. והאחרים? רפ"י תבעה, "לדבר ישר לעניין". מה היא אמרה ישר לעניין? אף לא מילה אחת. כלום.